

Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Σημειώσεις για εκπαιδευτικούς -

Πίνακας περιεχομένων

1	Εισαγωγή	3
2	Πλάνο μαθήματος 1: Η ιστορία της ΕΕ μέχρι σήμερα	6
3	Πλάνο μαθήματος 2: Γνωριμία με τις χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν στην ΕΕ..	10
4	Πλάνο μαθήματος 3: Πώς λειτουργεί η διαδικασία διεύρυνσης;	15
5	Πρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό	20
6	Απαντήσεις	22
7	Πρόσθετοι πόροι – Μαθητές 10-12 ετών	24
8	Πρόσθετοι πόροι – Μαθητές 13-15 ετών	33

1 Εισαγωγή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέπτυξε το εκπαιδευτικό παιχνίδι «EU Trek – Ένα ταξίδι ανακαλύψεων», στόχος του οποίου είναι να ενθαρρύνει τους μαθητές να διευρύνουν τις γνώσεις τους για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα υφιστάμενα κράτη μέλη της και τις χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον (τις λεγόμενες υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, δηλ. την Αλβανία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, το Κοσσυφοπέδιο*, το Μαυροβούνιο, την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, τη Σερβία και την Τουρκία). Το παιχνίδι καλύπτει διάφορα θεματικά πεδία, όπως η ιστορία, η γεωγραφία και ο πολιτισμός, αλλά και γενικά στοιχεία σχετικά με την ΕΕ και τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιείται η διαδικασία διεύρυνσης (δηλ. τον τρόπο προσχώρησης χωρών στην ΕΕ).

Η γνωριμία με την ιστορία της ΕΕ, με τη διεύρυνσή της από την έναρξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στη δεκαετία του 1950 μέχρι σήμερα και με τις χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην Ένωση στο μέλλον θα βοηθήσει τους μαθητές, αφενός, να διαμορφώσουν μια ξεκάθαρη και σφαιρική εικόνα και, αφετέρου, να κατανοήσουν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εξελιχθεί στην πορεία του χρόνου, όχι μόνο γεωγραφικά, αλλά και οικονομικά και πολιτικά.

Τι είναι η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για ποιο λόγο το θέμα αυτό αφορά την τάξη μου;

Η ΕΕ σχεδιάστηκε εξ αρχής ως ένα έργο ειρήνευσης και σταθερότητας για την ευρωπαϊκή ήπειρο. Με την πάροδο του χρόνου οι προσδοκίες για ειρήνη και σταθερότητα έπεισαν όλο και περισσότερες χώρες να συνδεθούν με τα 6 ιδρυτικά μέλη. Σήμερα, η ΕΕ αριθμεί 28 κράτη μέλη, ενώ παραμένει ανοικτή και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες που θα επιθυμούσαν να ενταχθούν σε αυτήν και έχουν αναλάβει τη δέσμευση να προωθήσουν την ειρήνη, τη δημοκρατία, τη σταθερότητα και την ευημερία.

Ανεξάρτητα από τη χώρα της ΕΕ στην οποία ζουν, όλοι οι μαθητές είναι Ευρωπαίοι, γεγονός που σημαίνει ότι μοιράζονται κοινές αξίες, κοινή ιστορία και κοινό πολιτισμό. Είναι, σύμφωνα και με το σύνθημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, «ενωμένοι στην πολυμορφία».

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 1244/1999 και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπέδιου.

Σε τι χρησιμεύουν οι παρούσες σημειώσεις για εκπαιδευτικούς;

Οι σημειώσεις για εκπαιδευτικούς συνοδεύουν το εκπαιδευτικό παιχνίδι «EU Trek – Ένα ταξίδι ανακαλύψεων» και αποσκοπούν στην παροχή υποστηρικτικού υλικού για τους εκπαιδευτικούς που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν το παιχνίδι και να εστιάσουν σε ζητήματα που αφορούν τη διεύρυνση της ΕΕ στο πλαίσιο της σχολικής διδασκαλίας, παρέχοντας περαιτέρω πληροφορίες για τα εν λόγω θέματα κατάλληλα προσαρμοσμένες για παιδιά ηλικίας 10-15 ετών.

Το παρόν πακέτο περιλαμβάνει τρία ενδεικτικά πλάνα μαθημάτων, στα οποία προτείνονται ιδέες για να ενθαρρυνθούν οι μαθητές να ασχοληθούν με το ζήτημα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) με ουσιαστικό και ευχάριστο τρόπο. Τα μαθήματα αυτά δίνουν στα παιδιά τη δυνατότητα να περιηγηθούν στην ιστορία της ΕΕ μέχρι σήμερα και να γνωρίσουν τις χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον, ενώ παράλληλα επεξηγούν με αναλυτικό και εύληπτο τρόπο την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων ένταξης και των επιμέρους σταδίων της διαδικασίας προσχώρησης.

Οι δραστηριότητες που προτείνονται σε κάθε πλάνο μαθήματος ποικίλλουν και συνοδεύονται από διατυπωμένο με σαφήνεια και εύκολα προσπελάσιμο υλικό, που μπορεί να προσαρμοστεί κατάλληλα ανάλογα με τις ανάγκες κάθε τάξης. Η χρήση πολυμέσων και οπτικών στοιχείων, μεταξύ των οποίων το εκπαιδευτικό παιχνίδι, καθιστούν το περιεχόμενο πιο εύχρηστο σε μεγάλο εύρος ηλικιών και ικανοτήτων, με στόχο την ενθάρρυνση των μαθητών να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους για τις χώρες και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ με τρόπο ευχάριστο και διασκεδαστικό. Η προσθήκη του παράγοντα της συζήτησης τόσο σε επίπεδο ομάδας όσο και σε επίπεδο τάξης ως τρόπου ανάλυσης του περιεχομένου παρέχει στους μαθητές τη δυνατότητα να προσεγγίσουν τα σχετικά θέματα από διαφορετικές πλευρές και να συγκρίνουν διαφορετικές απόψεις και οπτικές. Παράλληλα, βοηθά τον εκπαιδευτικό να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων και του υλικού που χρησιμοποιεί.

Το παρόν πακέτο περιλαμβάνει πλούσιο υποστηρικτικό υλικό, μεταξύ άλλων θέματα συζήτησης για τους εκπαιδευτικούς μαζί με αναλυτικές γενικές πληροφορίες που συμπληρώνουν το περιεχόμενο που διατίθεται άμεσα στους μαθητές. Παράλληλα με τα βασικά πλάνα διδασκαλίας παρέχονται επίσης δραστηριότητες και ιδέες για εργασίες για το σπίτι, καθώς και προτάσεις για διαδραστική ενασχόληση των παιδιών με τα θέματα κατά τρόπο ευχάριστο, δημιουργικό και με μεγαλύτερη σιγουριά.

2 Πλάνο μαθήματος 1: Η ιστορία της ΕΕ μέχρι σήμερα

Θέμα

Τα 28 υφιστάμενα μέλη της ΕΕ και οι διαδοχικές διευρύνσεις που οδήγησαν στη σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση

Γνωστικό πεδίο

Ιστορία

Μαθησιακοί στόχοι

Στο τέλος του μαθήματος, οι μαθητές:

- θα έχουν αποκτήσει συνολική εικόνα για τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ
- θα έχουν κατανοήσει ότι τα υφιστάμενα μέλη εντάχθηκαν στην ΕΕ μέσω συγκεκριμένης διαδικασίας προσχώρησης και θα έχουν μάθει πότε πραγματοποιήθηκε κάθε διεύρυνση και ποιες χώρες αφορούσε
- θα έχουν αντιληφθεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση εξελίχθηκε με την πάροδο του χρόνου και έλαβε τη σημερινή της μορφή μέσα από μια διαδικασία εξέλιξης η οποία συνεχίζεται ακόμη

Είδη ασκήσεων

Κουίζ, δραστηριότητα αντιστοίχισης, συζήτηση

Προετοιμασία και υλικό

- ✓ Φωτοτυπία του φύλλου εργασίας «Η ιστορία της ΕΕ μέχρι σήμερα» (μία ανά μαθητή)
- ✓ Χάρτης των υφιστάμενων κρατών μελών της ΕΕ και της περιοχής διεύρυνσης (βλ. Πρόσθετοι πόροι)
- ✓ EU Trek – Ένα ταξίδι ανακαλύψεων: εκπαιδευτικό παιχνίδι για τη διεύρυνση της ΕΕ

Βήμα 1: Για ζέσταμα: Κουίζ

8 λεπτά

Χωρίστε τα παιδιά σε ομάδες των 3-5 ατόμων και ζητήστε τους να απαριθμήσουν όσες περισσότερες χώρες της ΕΕ μπορούν μέσα σε 2 λεπτά. Συγκεντρώστε τα αποτελέσματα στον πίνακα, γράφοντας μόνο τις σωστές απαντήσεις. Η ομάδα που θα βρει τις περισσότερες από τις 28 χώρες είναι η νικήτρια. Σε πιο προχωρημένες ομάδες, αφαιρέστε πόντους αν η χώρα δεν είναι μέλος της ΕΕ.

Σωστές απαντήσεις:

Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Τσεχική Δημοκρατία και Φινλανδία.

Θέμα συζήτησης: ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η ιστορία της ΕΕ διδάσκει ότι δεν υπάρχει καμία αντίφαση μεταξύ της διεύρυνσης της Ένωσης και της εμβάθυνσης της ολοκλήρωσής της. Η ΕΕ κατόρθωσε να επιτύχει και τους δύο αυτούς στόχους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιουργήθηκε κατά την περίοδο που ακολούθησε τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν οι ευρωπαϊκές χώρες ήταν αποφασισμένες να μην επιτρέψουν να επαναληφθούν ποτέ τέτοιες δραματικές συγκρούσεις. Για να το επιτύχουν, πρώτο βήμα ήταν να ενθαρρύνουν την οικονομική συνεργασία με τη σκέψη ότι χώρες που συνεργάζονται στενά μεταξύ τους θα ήταν πιο πιθανό να αποφύγουν τη σύγκρουση. Το σχέδιο οικονομικής συνεργασίας δρομολογήθηκε το 1951, όταν έξι χώρες ίδρυσαν την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα. Αργότερα, το 1957, ίδρυσαν επίσης την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας. Οι χώρες αυτές ήταν: το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, οι Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο.

Είκοσι δύο νέες χώρες έχουν προσχωρήσει από τότε στην ΕΕ, μεταξύ άλλων και με την ιστορική διεύρυνση του 2004, η οποία σηματοδότησε την επανένωση της Ευρώπης ύστερα από δεκαετίες διαίρεσης.

Με την πάροδο του χρόνου, τα κράτη μέλη αποφάσισαν να επεκτείνουν την οικονομική τους συνεργασία, μεταξύ άλλων και στο πολιτικό πεδίο. Έτσι φτάσαμε σήμερα να μιλάμε για την Ευρωπαϊκή Ένωση (την ΕΕ).

Στην πορεία των ετών, η ΕΕ ανέπτυξε την ενιαία αγορά, δημιούργησε τον χώρο Σένγκεν για τη μετακίνηση των πολιτών χωρίς διαβατήρια, υιοθέτησε το ευρώ, δημιούργησε ένα νέο μοντέλο οικονομικής διακυβέρνησης και έθεσε σε εφαρμογή πλήθος άλλων νέων πολιτικών, όπως για παράδειγμα στους τομείς της γεωργίας, του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής, της εσωτερικής ασφάλειας και η ενίσχυση της εξωτερικής πολιτικής.

Βήμα 2: Αντιστοίχιση των κρατών μελών της ΕΕ με τις διαδοχικές διευρύνσεις (δηλαδή με το έτος προσχώρησής τους στην ΕΕ) 10 λεπτά

Οι μαθητές παραμένουν χωρισμένοι στις ίδιες ομάδες των 3-5 ατόμων. Κάθε μαθητής παίρνει το φύλλο εργασίας «*Η ιστορία της ΕΕ μέχρι σήμερα*»¹. Από κοινού με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας τους προσπαθούν να αντιστοιχίσουν κάθε χώρα ή ομάδα χωρών με το αντίστοιχο χρώμα στον χάρτη και, στη συνέχεια, καλούνται να βρουν το έτος κατά το οποίο προσχώρησε στην ΕΕ κάθε ομάδα χωρών. Κάθε χρώμα αντιστοιχεί σε μια ομάδα χωρών που προσχώρησαν στην ΕΕ το ίδιο έτος.

- ⇒ Σε μαθήματα με γνωστικό αντικείμενο τη γεωγραφία, μετά τον προσδιορισμό της ομάδας χωρών που προσχώρησαν στην ΕΕ το ίδιο έτος, ζητήστε από τους μαθητές να τοποθετήσουν τα ονόματα των χωρών στον χάρτη. Σε πιο προχωρημένες ομάδες, μπορούν επίσης να προστεθούν και οι πρωτεύουσες των χωρών.

Βήμα 3: Έλεγχος κατανόησης 5 λεπτά

Ανοίξτε έναν χάρτη της ΕΕ στον οποίο αναγράφονται τα ονόματα των κρατών μελών και οι ημερομηνίες προσχώρησής τους. Ζητήστε από τους μαθητές να ελέγξουν τις απαντήσεις που σημείωσαν στο φύλλο εργασίας τους με βάση τον χάρτη και να κάνουν τις απαραίτητες διορθώσεις, όπου χρειάζεται. Συγκρίνετε τα αποτελέσματα για να διαπιστώσετε με ποιες χώρες είναι λιγότερο εξοικειωμένοι οι μαθητές/με ποιες χώρες είναι εξοικειωμένοι οι περισσότεροι μαθητές.

Βήμα 4: Συζήτηση 5 λεπτά

Παροτρύνετε τους μαθητές να συζητήσουν τους χάρτες με ολόκληρη την τάξη.

Παραδείγματα ερωτήσεων που προάγουν τη συζήτηση:

- Παρατηρώντας τον χάρτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπάρχει κάτι που σας προκαλεί έκπληξη; Αν ναι, για ποιο λόγο;
- Υπάρχουν χώρες που είναι μέλη της ΕΕ, αλλά δεν το γνωρίζατε;
- Υπάρχουν χώρες που δεν είναι μέλη της ΕΕ, αλλά εσείς νομίζατε ότι είναι;

- ⇒ Σημειώστε ότι σκοπός της τελευταίας ερώτησης είναι να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές και να τους δώσει το έναυσμα να σκεφτούν χώρες οι οποίες επιθυμούν να γίνουν μέλη της ΕΕ. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να παράσχει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον.

Βήμα 5: Παιχνίδι 12 λεπτά

Αναθέστε συγκεκριμένα κράτη μέλη και χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον (υποψήφιος και δυνάμει υποψήφιος χώρες) στους μαθητές. Ζητήστε από κάθε μαθητή να παίξει το παιχνίδι είτε στην τάξη είτε ως εργασία για το σπίτι. Οι μαθητές θα πρέπει να καταγράψουν το πιο ενδιαφέρον στοιχείο που έμαθαν ή που τους έκανε μεγαλύτερη εντύπωση κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού.

¹ Βλ. Πρόσθετοι πόροι

Βήμα 6: Ολοκλήρωση 5 λεπτά

Ζητήστε από κάθε μαθητή να μοιραστεί με όλη την τάξη το πιο ενδιαφέρον στοιχείο που συγκράτησε από το παιχνίδι ή αυτό που του έκανε μεγαλύτερη εντύπωση.

Προαιρετικά: Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ζητήσουν από τους μαθητές να εστιάσουν σε κάποιο συγκεκριμένο στοιχείο του παιχνιδιού που θεωρούν ενδιαφέρον, όπως τα πολιτιστικά στοιχεία ή συγκεκριμένες σπεσιαλιτέ και εδέσματα. Στη συνέχεια, οι μαθητές μπορούν να αναζητήσουν περισσότερες πληροφορίες για το συγκεκριμένο θέμα και να ετοιμάσουν μια σύντομη παρουσίαση για την τάξη.

3 Πλάνο μαθήματος 2: Γνωριμία με τις χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν στην ΕΕ

Θέμα

Γνωριμία με τις χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον, δηλαδή τις υποψήφιας και δυνάμει υποψήφιας χώρες

Γνωστικό πεδίο

Γεωγραφία/κοινωνικές επιστήμες

Μαθησιακοί στόχοι

Στο τέλος του μαθήματος, οι μαθητές:

- Θα γνωρίζουν ποιες χώρες είναι υποψήφιας ή δυνάμει υποψήφιας για ένταξη στην ΕΕ στο μέλλον
- Θα έχουν αποκτήσει γνώσεις, μεταξύ άλλων, σχετικά με το περιβάλλον, την οικονομία και τον πολιτισμό αυτών των χωρών

Είδη ασκήσεων

Συζήτηση, δραστηριότητα έρευνας, παρουσιάσεις

Προετοιμασία και υλικό

- ✓ Σειρά φωτογραφιών από τις υποψήφιας χώρες και δυνάμει υποψήφιας χώρες (έκθεση «*Τόσο ίδιοι. Τόσο διαφορετικοί. Τόσο Ευρωπαίοι*»)
 - ✓ Φύλλα χαρτιού Α3 για να προετοιμάσουν οι μαθητές τις απαντήσεις τους
 - ✓ Φύλλο εργασίας «*Κατονομασία χωρών που επιθυμούν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον*» (μία φωτοτυπία ανά μαθητή)
 - ✓ Φύλλο εργασίας «*Βρείτε τα στοιχεία*» (μία φωτοτυπία ανά μαθητή)
 - ✓ Εκπαιδευτικό παιχνίδι για τη διεύρυνση της ΕΕ «*EU Trek – Ένα ταξίδι ανακαλύψεων*»
-

Θέμα συζήτησης: Πώς λειτουργεί η διαδικασία διεύρυνσης και ποιος αποφασίζει;

Η ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ

Διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Η πολιτική της ΕΕ για τη διεύρυνση αποτελεί επένδυση για την ειρήνη, την ασφάλεια και τη σταθερότητα στην Ευρώπη. Παρέχει αυξημένες οικονομικές και εμπορικές ευκαιρίες προς αμοιβαίο όφελος της ΕΕ και των επίδοξων μελών της. Η προοπτική της προσχώρησης στην ΕΕ έχει ισχυρό μετασχηματιστικό αντίκτυπο στις σχετικές χώρες, διότι ενσωματώνει θετικές δημοκρατικές, πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές.

Η πλέον πρόσφατη διεύρυνση της ΕΕ προς την κεντρική και ανατολική Ευρώπη παρείχε πολλές νέες ευκαιρίες για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, τους επενδυτές, τους καταναλωτές και τους σπουδαστές της ΕΕ από τα νέα και τα προϋπάρχοντα κράτη μέλη. Το εμπόριο και οι επενδύσεις αυξήθηκαν. Η ενιαία αγορά της ΕΕ είναι η μεγαλύτερη του κόσμου, δεδομένου ότι εξυπηρετεί 500 εκατομμύρια πολίτες και παράγει το 23 % του παγκόσμιου ΑΕΠ.

Η διεύρυνση είναι μια αυστηρή αλλά δίκαιη διαδικασία που στηρίζεται σε προκαθορισμένα κριτήρια και σε διδάγματα του παρελθόντος. Κάθε χώρα που επιθυμεί να ενταχθεί στην ΕΕ αξιολογείται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, ούτως ώστε να παρέχονται κίνητρα για την πραγματοποίηση εκτεταμένων μεταρρυθμίσεων. Αυτό σημαίνει ότι κάθε χώρα κινείται προς την ΕΕ με ρυθμό που καθορίζεται από τις δικές της επιδόσεις σε ό,τι αφορά την εκπλήρωση των προϋποθέσεων και την επίτευξη των προτύπων της ΕΕ. Δεν επιτρέπονται παρακάμψεις ή πρόχειρες λύσεις, καθώς μακροπρόθεσμα δεν εξυπηρετούν ούτε τις χώρες που προσδοκούν να ενταχθούν ούτε την ίδια την ΕΕ. Οι θεμελιώδεις τομείς που αξιολογούνται και υποστηρίζονται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ είναι καλά προετοιμασμένες είναι οι εξής: **κράτος δικαίου, θεμελιώδη δικαιώματα, ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών, καθώς και οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα**. Οι τομείς αυτοί αντανακλούν τη σημασία που αποδίδει η ΕΕ στις βασικές αξίες της και τις γενικές προτεραιότητές της.

Σύμφωνα με τα διδάγματα του παρελθόντος, η ενταξιακή διαδικασία σήμερα είναι αυστηρότερη και πληρέστερη, δίνοντας έμφαση κατά προτεραιότητα στις «θεμελιώδεις αρχές»:

- ⇒ **Κράτος δικαίου:** οι χώρες πρέπει να αντιμετωπίσουν ζητήματα όπως η δικαστική μεταρρύθμιση και η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς από την αρχή της διαδικασίας προσχώρησης. Χρειάζεται να αποδείξουν ένα ιστορικό απτών και βιώσιμων αποτελεσμάτων.
- ⇒ **Οικονομική διακυβέρνηση:** Η προσχώρηση μιας χώρας στην ΕΕ δεν σημαίνει μόνο συμμόρφωση με τους κανόνες και τα πρότυπα της ΕΕ· σημαίνει επίσης ότι η χώρα πρέπει να καταστεί έτοιμη από οικονομική άποψη για την προσχώρηση. Μόνο τότε μπορεί να αξιοποιήσει όλα τα οφέλη της προσχώρησης στην ΕΕ, και παράλληλα να συμβάλει στην ανάπτυξη και την ευημερία της οικονομίας της ΕΕ.
- ⇒ Οι **δημοκρατικοί θεσμοί** πρέπει να εδραιωθούν περαιτέρω, για παράδειγμα με βελτίωση του κοινοβουλευτικού ελέγχου και μεταρρυθμίσεις της δημόσιας διοίκησης. Η ποιότητα της δημόσιας διοίκησης επηρεάζει άμεσα την ικανότητα των κυβερνήσεων να παρέχουν αποτελεσματικές δημόσιες υπηρεσίες, να αποτρέπουν και να καταπολεμούν τη διαφθορά και να προωθούν την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Παράλληλα με την εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η ενίσχυση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών.
- ⇒ **Θεμελιώδη δικαιώματα:** Τα θεμελιώδη δικαιώματα βρίσκονται στον πυρήνα των αξιών της ΕΕ και αποτελούν ουσιαστικό στοιχείο της διαδικασίας προσχώρησης. Οι χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ πρέπει να διασφαλίσουν την πλήρη τήρησή τους, ιδίως της ελευθερίας της έκφρασης και των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά. Οι ευάλωτες ομάδες πρέπει να προστατεύονται από τις διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού.
- ⇒ Τέλος, οι χώρες πρέπει να εξασφαλίσουν **σχέσεις καλής γειτονίας** και περιφερειακή συνεργασία. Για παράδειγμα, το διαπραγματευτικό πλαίσιο για τη Σερβία προϋποθέτει την καταβολή προσπαθειών για την εξομάλυνση των σχέσεων με το Κοσσυφοπέδιο προκειμένου να αποφευχθεί η εισαγωγή συγκρούσεων στην ΕΕ.

Η διεύρυνση συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής μέσω της ολοκλήρωσης και της συνεργασίας. Οι χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν στην ΕΕ συνεργάζονται σε τομείς όπως η ενέργεια, οι μεταφορές, η καταπολέμηση του εγκλήματος, η ασφάλεια των τροφίμων, η προστασία του περιβάλλοντος και η κλιματική αλλαγή.

Βήμα 1: Συζήτηση με έναυσμα τις φωτογραφίες

15 λεπτά

Χωρίστε τα παιδιά σε επτά ομάδες. Μοιράστε σε κάθε ομάδα ένα σύνολο φωτογραφιών που απεικονίζουν στιγμιότυπα μίας συγκεκριμένης χώρας, χωρίς να αποκαλύψετε το όνομα της χώρας, από την έκθεση «*Τόσο ίδιοι. Τόσο διαφορετικοί. Τόσο Ευρωπαίοι*» και μία κόλλα Α3 για να καταγράψουν τις ιδέες τους. Ζητήστε τους να κοιτάξουν με προσοχή τις φωτογραφίες. Τι παρατηρούν και ποιες είναι οι εντυπώσεις τους; Ζητήστε τους να τις καταγράψουν στην κόλλα Α3. Μπορούν επίσης να προσπαθήσουν να μαντέψουν σε ποια χώρα αντιστοιχούν οι εικόνες (οι μαθητές δεν γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι το μάθημα αφορά τις χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον). Δώστε τους 5 λεπτά για να ολοκληρώσουν την εν λόγω άσκηση.

Όταν πλέον όλες οι ομάδες θα έχουν καταγράψει τις εντυπώσεις τους, μπορούν να συζητήσουν τις σκέψεις και τις ιδέες τους όλοι μαζί στην τάξη.

Χρησιμοποιήστε τις παρακάτω ερωτήσεις για να διευκολύνετε τη ροή της συζήτησης:

- *Ποιο ήταν το πρώτο πράγμα που παρατηρήσατε;*
- *Τι εντύπωση σχηματίζετε για αυτή τη χώρα με βάση τις φωτογραφίες που βλέπετε;*
- *Πώς φαντάζεστε ότι είναι στην πραγματικότητα το μέρος που απεικονίζεται στη φωτογραφία;*
- *Σας θυμίζει κάποιο μέρος που έχετε επισκεφτεί στο παρελθόν;*

Οι μαθητές συζητούν τις παραπάνω ερωτήσεις με τα μέλη της ομάδας τους, έπειτα δείχνουν τις φωτογραφίες τους στην υπόλοιπη τάξη και παρουσιάζουν τις εντυπώσεις τους. Αφού τελειώσουν, συγκεντρώστε όλες τις εικόνες στον πίνακα και γράψτε τα παρακάτω ονόματα χωρών στο πλάι.

- *Αλβανία*
- *Βοσνία-Ερζεγοβίνη*
- *πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας*
- *Κοσσυφοπέδιο*
- *Μαυροβούνιο*
- *Σερβία*
- *Τουρκία*

Μαντέψτε όλοι μαζί σαν τάξη σε ποια χώρα τραβήχτηκε κάθε ομάδα φωτογραφιών. Γράψτε το όνομα της χώρας κάτω από την αντίστοιχη ομάδα φωτογραφιών.

- ⇒ Αφού ολοκληρωθεί η άσκηση, ο εκπαιδευτικός μπορεί να προβάλει το βίντεο *Hidden Treasures of Europe* (*Κρυμμένοι θησαυροί της Ευρώπης*). Μετά το τέλος της προβολής, ο εκπαιδευτικός μπορεί να ρωτήσει τους μαθητές ποιο είναι κατά τη γνώμη τους το μήνυμα που επιχειρεί να περάσει το συγκεκριμένο βίντεο. Υπήρξε κάτι στο βίντεο που τους εξέπληξε; Τι κατάλαβαν από τη δομή των ερωτοαπαντήσεων στο βίντεο; Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός μπορεί να παράσχει

περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον.

Βήμα 2: Κατονομασία χωρών που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον

10 λεπτά

Μοιράστε σε κάθε ομάδα από μια φωτοτυπία του φύλλου εργασίας «Κατονομασία χωρών που επιθυμούν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον». Κάθε ομάδα έχει πέντε λεπτά στη διάθεσή της για να βρει τα ονόματα όλων των χωρών. Διατρέξτε τον χάρτη όλοι μαζί στην τάξη και δείτε αν κάποια ομάδα βρήκε όλες τις σωστές απαντήσεις.

Βήμα 3: Έρευνα σχετικά με τις χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον

15 λεπτά

Οι μαθητές καλούνται να παίξουν το παιχνίδι για τη χώρα που τους ανατέθηκε προηγουμένως στην άσκηση με τις φωτογραφίες. Αυτό μπορεί να γίνει είτε ατομικά στο σπίτι είτε ομαδικά στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές του σχολείου, ανάλογα με τον διαθέσιμο χρόνο και τους διαθέσιμους πόρους. Κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού, οι μαθητές κρατούν σημειώσεις σχετικά με τις γνώσεις που αποκομίζουν χρησιμοποιώντας το φύλλο εργασίας «Βρείτε τα στοιχεία».

Σημείωση: Για να μπορέσουν να απαντήσουν σε ορισμένες ερωτήσεις του φύλλου εργασίας, οι μαθητές θα χρειαστούν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Οι ερωτήσεις αυτές παρατίθενται στη συνέχεια.

- Ποια είναι η πρωτεύουσα της χώρας;
- Ποιες είναι οι βασικές εξαγωγές και εισαγωγές της χώρας;
- Ποιο είναι το επίσημο νόμισμα της χώρας;
- Ποιες χώρες είναι οι κυριότεροι εμπορικοί εταίροι της;
- Ποιοι είναι οι κύριοι βιομηχανικοί κλάδοι της χώρας;

⇒ Προαιρετικά, ανάλογα με τον διαθέσιμο χρόνο: Επιλέξτε δύο ομάδες και ζητήστε τους να παρουσιάσουν τα ευρήματά τους στην τάξη σε μια σύντομη παρουσίαση.

Βήμα 4: Συζήτηση με όλη την τάξη

5 λεπτά

Συζητήστε μέσα στην τάξη τα παρακάτω ερωτήματα:

- Διαπιστώσατε κάποια ομοιότητα μεταξύ των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων και της Τουρκίας με τη χώρα σας;
- Κάποια διαφορά;
- Παρατηρείτε ομοιότητες/διαφορές ανάμεσα στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και την Τουρκία από τη μία πλευρά και τα (άλλα) κράτη μέλη της ΕΕ από την άλλη;

4 Πλάνο μαθήματος 3: Πώς λειτουργεί η διαδικασία διεύρυνσης;

Θέμα

Κριτήρια και στάδια ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Γνωστικό πεδίο

Κοινωνικές επιστήμες/ιστορία

Μαθησιακοί στόχοι

Στο τέλος του μαθήματος, οι μαθητές:

- Θα γνωρίζουν τα κριτήρια που πρέπει να πληροί κάθε χώρα που επιθυμεί να ενταχθεί στην ΕΕ προκειμένου να γίνει κράτος μέλος της ΕΕ
- Θα έχουν κατανοήσει τα επίσημα στάδια από τα οποία πρέπει να διέλθουν οι χώρες για να γίνουν κράτη μέλη της ΕΕ

Είδη ασκήσεων

Δραστηριότητα ανταλλαγής ιδεών, συζήτηση στην τάξη, άσκηση συμπλήρωσης κενών, δραστηριότητα τοποθέτησης στη σωστή σειρά

Προετοιμασία και υλικό

- ✓ Φύλλο εργασίας «Κριτήρια ένταξης στην ΕΕ» (μία φωτοτυπία ανά μαθητή)
- ✓ Σύνολα καρτών για τη «Διαδικασία ένταξης στην ΕΕ» (πρέπει να κοπούν σε μορφή καρτών από τον εκπαιδευτικό κατά την προετοιμασία του μαθήματος)
- ✓ Εκπαιδευτικό παιχνίδι για τη διεύρυνση της ΕΕ

Βήμα 1: Παιχνίδι 5 λεπτά

Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και κάθε ομάδα καλείται να γνωρίσει μια υποψήφια χώρα/δυνάμει υποψήφια χώρα παίζοντας το παιχνίδι (οι μαθητές θα πρέπει να παίξουν το παιχνίδι για μια συγκεκριμένη χώρα είτε στην τάξη είτε στο σπίτι πριν από το μάθημα). Κάθε ομάδα θα πρέπει να επιλέξει ένα ενδιαφέρον στοιχείο για τη χώρα που της ανατέθηκε και να το παρουσιάσει στην τάξη.

⇒ Προαιρετικά, εφόσον έχει προηγηθεί το πλάνο μαθήματος 2

Επανάληψη 5 λεπτά

Ζητήστε από τα παιδιά να σχηματίσουν και πάλι τις ίδιες ομάδες που είχαν στο προηγούμενο μάθημα και να προσπαθήσουν να θυμηθούν όσα περισσότερα στοιχεία μπορούν για τη χώρα που τους είχε ανατεθεί. Νικήτρια είναι η ομάδα που θα καταφέρει να θυμηθεί τα περισσότερα στοιχεία.

Βήμα 2: Ποια είναι τα κριτήρια ένταξης στην ΕΕ; 5 λεπτά

Ζητήστε από τα παιδιά να σκεφτούν από κοινού και να ανταλλάξουν ιδέες σχετικά με το ποια θα μπορούσαν να είναι τα κριτήρια ένταξης στην ΕΕ. Συγκεντρώστε τις ιδέες των παιδιών στον πίνακα. Βοηθητικά, οι μαθητές μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους σχετικά με τον τρόπο ένταξης μελών σε άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Βήμα 3: Εισαγωγή στα κριτήρια της ΕΕ 15 λεπτά

Ζητήστε από τα παιδιά να συμπληρώσουν, το καθένα μόνο του, τα κενά στο φύλλο εργασίας «Κριτήρια ένταξης στην ΕΕ» που περιλαμβάνεται στο παράρτημα. Στη συνέχεια, πείτε στους μαθητές να σκεφτούν τον κατάλληλο τίτλο για κάθε παράγραφο. Αφού ολοκληρώσουν την άσκηση, δείτε και συζητήστε τις σωστές απαντήσεις όλοι μαζί στην τάξη.

Θέματα συζήτησης: ΟΡΟΙ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση ορίζει ότι κάθε ευρωπαϊκή χώρα μπορεί να υποβάλει αίτηση προσχώρησης εάν σέβεται τις δημοκρατικές αξίες της ΕΕ και δεσμεύεται να τις προάγει.

Το πρώτο βήμα είναι η χώρα να πληροί τα βασικά κριτήρια προσχώρησης. Τα κριτήρια καθορίστηκαν κυρίως από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης το 1993 και, γι' αυτόν τον λόγο, είναι γνωστά ως «κριτήρια της Κοπεγχάγης» ή κριτήρια προσχώρησης. Αποτελούν τους βασικούς όρους που πρέπει να πληρούν όλες οι υποψήφιες χώρες για να γίνουν κράτη μέλη. Τα εν λόγω κριτήρια είναι:

- πολιτικά κριτήρια: σταθεροί θεσμοί που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα δικαιώματα του ανθρώπου και τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων.
- οικονομικά κριτήρια: λειτουργούσα οικονομία της αγοράς και ικανότητα αντιμετώπισης του ανταγωνισμού και των δυνάμεων της αγοράς στην ΕΕ.
- διοικητικά κριτήρια και κριτήρια θεσμικής ικανότητας: ικανότητα ανάληψης και ικανοποιητικής εφαρμογής των υποχρεώσεων της ιδιότητας του μέλους, μεταξύ άλλων με προσήλωση στους στόχους της πολιτικής, οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Η ΕΕ πρέπει επίσης να είναι σε θέση να ενσωματώσει νέα μέλη.

Βήμα 4: Σύγκριση μεταξύ προσδοκιών και πραγματικότητας 10 λεπτά

Γράψτε τα κριτήρια της Κοπεγχάγης στον πίνακα. Στη συνέχεια, συζητήστε τις παρακάτω ερωτήσεις με όλη την τάξη:

- Για ποιο λόγο θεωρείτε ότι επιλέχθηκαν αυτά τα κριτήρια;
- Με ποιον τρόπο αντανακλούν τις αξίες της ΕΕ;

Αφιερώστε 5 λεπτά για να επινοήσετε ένα δικό σας σύνθημα για την ΕΕ, ζητώντας από ορισμένα παιδιά να καταθέσουν τις προτάσεις τους. Έπειτα, παρουσιάστε το πραγματικό σύνθημα της ΕΕ στην τάξη: «Ενωμένοι στην πολυμορφία». Συζητήστε στην τάξη για ποιο λόγο το σύνθημα αυτό είναι κατάλληλο για την ΕΕ (ή για ποιο λόγο δεν είναι).

Περισσότερες πληροφορίες για το σύνθημα: Το σύνθημα τονίζει την απόφαση των Ευρωπαίων να ενωθούν δημιουργώντας την ΕΕ και να συνεργαστούν για την ειρήνη και την ευημερία, αποκομίζοντας ταυτόχρονα οφέλη από τον πολιτιστικό πλούτο, τις παραδόσεις και τις γλώσσες της Ευρώπης. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/motto/index_el.htm

Βήμα 5: Γνωριμία με τα βήματα της πορείας προς την ένταξη στην ΕΕ 10 λεπτά

Χωρίστε τα παιδιά σε ομάδες (των 4-6 ατόμων) και μοιράστε σε κάθε ομάδα από ένα σύνολο καρτών με τα στάδια ένταξης στην ΕΕ σε τυχαία σειρά. Εξηγήστε στους μαθητές ότι θα πρέπει να εργαστούν ομαδικά για να βάλουν τις κάρτες στη σωστή σειρά.

Δώστε τους 5 με 10 για να ολοκληρώσουν τη δραστηριότητα και, στη συνέχεια, ελέγξτε τις απαντήσεις όλοι μαζί:

Απαντήσεις:

1. Η χώρα υποβάλλει αίτηση στο Συμβούλιο, δηλώνοντας την επιθυμία της να καταστεί μέλος της ΕΕ.
2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει γνώμη σχετικά με την αίτηση.
3. Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών πρέπει να αποφασίσουν ομόφωνα αν αποδέχονται τη χώρα ως υποψήφια προς ένταξη.
4. Μετά την εκπλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων, αρχίζουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται μόνο κατόπιν συμφωνίας όλων των κρατών μελών.
5. Η χώρα πρέπει πλέον να εφαρμόσει τη νομοθεσία και τους κανόνες της ΕΕ. Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να συμφωνήσουν ότι η χώρα πληροί όλες τις αναγκαίες απαιτήσεις.
6. Μόλις ολοκληρωθούν όλες οι διαπραγματεύσεις, η Επιτροπή πρέπει να εκφέρει γνώμη σχετικά με το αν η χώρα είναι έτοιμη να καταστεί κράτος μέλος.
7. Τα κράτη μέλη πρέπει να αποφασίσουν ομόφωνα αν θα περατώσουν τη διαδικασία και θα υπογράψουν τη συνθήκη προσχώρησης. Τη συνθήκη προσχώρησης υπογράφουν τόσο όλα τα υφιστάμενα όσο και τα μελλοντικά κράτη

μέλη. Είναι επίσης απαραίτητο να δοθεί η συγκατάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

8. Μόνο μετά την επίσημη έγκριση της συνθήκης προσχώρησης από όλα τα υφιστάμενα κράτη μέλη μπορεί η χώρα να καταστεί κράτος μέλος της ΕΕ.

5 Πρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό

Παρακάτω θα βρείτε ορισμένους χρήσιμους δικτυακούς τόπους και πόρους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο των μαθημάτων.

- Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα κράτη μέλη της ΕΕ:
http://europa.eu/about-eu/countries/index_el.htm
- Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης και τις χώρες που βρίσκονται στην ενταξιακή διαδικασία:
<http://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement>
- Η Ευρώπη σε 12 μαθήματα:
<http://bookshop.europa.eu/el/europe-in-12-lessons-pbNA0213714/>
- Βίντεο *Hidden Treasures of Europe* (Κρυμμένοι θησαυροί της Ευρώπης):
https://www.youtube.com/watch?v=R_jRjPI9iRQ
- Βίντεο κινουμένων σχεδίων σχετικά με τη διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ και τους βασικούς τομείς μεταρρυθμίσεων:
 - [Enlargement of the European Union - How Does it Work \(Διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Πώς γίνεται\)](#)
 - [Enlargement of the European Union - Ensuring the Rule of Law \(Διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Διασφάλιση του κράτους δικαίου\)](#)
 - [Enlargement of the European Union - Reforming Public Administration \(Διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης\)](#)
- Μίνι ντοκιμαντέρ που αφηγούνται τις ιστορίες ανθρώπων από τις χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ και παρουσιάζουν τις απόψεις εμπειρογνομόνων στον τομέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης από τα κράτη μέλη της ΕΕ:

Εκπρόσωποι των υποψήφιων και δυνάμει υποψήφιων χωρών:

 - **Αλβανία** – Ermonela Jaho, τραγουδίστρια της όπερας:
<https://vimeo.com/114858479>
 - **Βοσνία-Ερζεγοβίνη** – Amira Medunjanin, τραγουδίστρια:
<https://vimeo.com/114858480>
 - **πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας** – Nikola Eftimov, σχεδιαστής μόδας: <https://vimeo.com/114858481>
 - **Κοσσυφοπέδιο** – Majlinda Kelmendi, ολυμπιονίκης τζούντο:
<https://vimeo.com/95106035>

- **Μαυροβούνιο** – Janko Ljumovic, διευθυντής θεάτρου: <https://vimeo.com/114858482>
- **Σερβία** – Miloš Milisavljević, νέος επιχειρηματίας: <https://vimeo.com/95094253>
- **Τουρκία** – Umit Boyner, επιχειρηματίας: <https://vimeo.com/95105063>

Εμπειρογνώμονες στον τομέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης από τα κράτη μέλη της ΕΕ:

- Καθηγητής Jacques Rupnik, Γαλλία: <https://vimeo.com/92930204>
 - Olaf Boehnke, Γερμανία: <https://vimeo.com/114858483>
 - Καθηγήτρια Helen Wallace, Ηνωμένο Βασίλειο: <https://vimeo.com/92931157>
- Φωτογραφίες από τις χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον: http://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/multimedia-library/photo-galleries/index_en.htm

6 Απαντήσεις

Πλάνο μαθήματος 1: Η ιστορία της ΕΕ μέχρι σήμερα

Απαντήσεις:

Ομάδα Α	Αυστρία, Σουηδία, Φινλανδία	1995
Ομάδα Β	Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες και Λουξεμβούργο	1957
Ομάδα Γ	Βουλγαρία, Ρουμανία	2007
Ομάδα Δ	Κροατία	2013
Ομάδα Ε	Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Σλοβακία, Σλοβενία, Τσεχική Δημοκρατία	2004
Ομάδα ΣΤ	Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία	1973
Ομάδα Ζ	Ελλάδα	1981
Ομάδα Η	Ισπανία, Πορτογαλία	1986

Πλάνο μαθήματος 2: Χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν στην ΕΕ

Απαντήσεις

1. Βοσνία-Ερζεγοβίνη 2. Σερβία 3. Μαυροβούνιο 4. Κοσσυφοπέδιο 5. Αλβανία 6. πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας 7. Τουρκία

Πλάνο μαθήματος 3: Πώς λειτουργεί η διαδικασία διεύρυνσης;

Απαντήσεις

Η πολιτική της ΕΕ για τη διεύρυνση αποτελεί επένδυση για την ειρήνη, την ασφάλεια και τη σταθερότητα στην Ευρώπη. Παρέχει αυξημένες οικονομικές και εμπορικές ευκαιρίες προς αμοιβαίο όφελος της ΕΕ και των χωρών που φιλοδοξούν να γίνουν κράτη μέλη της ΕΕ.

Οι θεμελιώδεις τομείς που αξιολογούνται προκειμένου να επαληθευτεί αν οι χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ είναι καλά προετοιμασμένες είναι οι εξής: κράτος δικαίου, θεμελιώδη δικαιώματα, ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών, καθώς και οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα. Οι τομείς αυτοί αντανακλούν τη σημασία που αποδίδει η ΕΕ στις βασικές αξίες της και τις γενικές προτεραιότητές της.

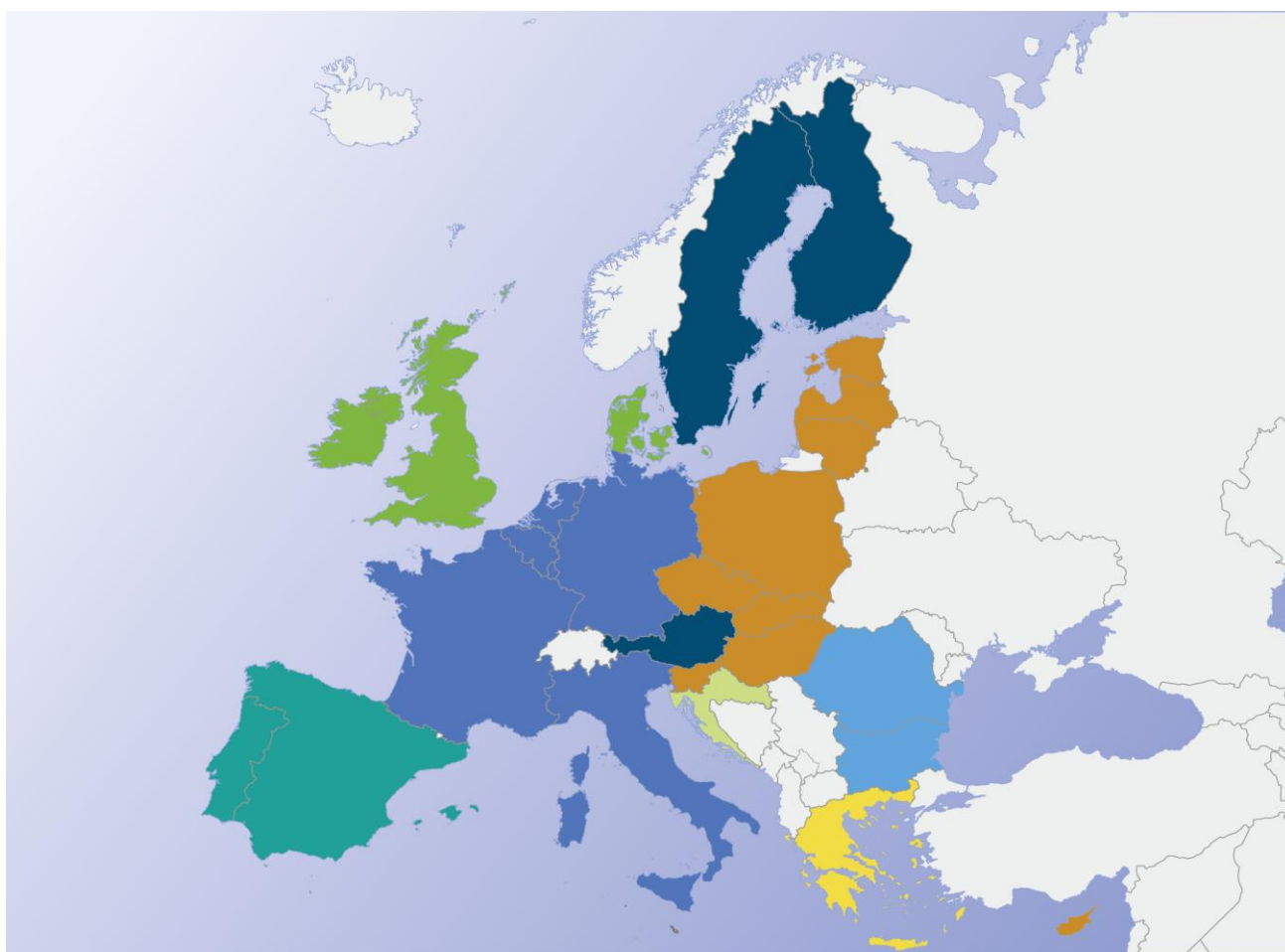
- ⇒ Κράτος δικαίου: οι χώρες πρέπει να αντιμετωπίσουν ζητήματα όπως η δικαστική μεταρρύθμιση και η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς από την αρχή της διαδικασίας προσχώρησης. Χρειάζεται να αποδείξουν ένα ιστορικό απτών και βιώσιμων αποτελεσμάτων.
- ⇒ Οικονομική διακυβέρνηση: η προσχώρηση μιας χώρας στην ΕΕ δεν σημαίνει μόνο συμμόρφωση με τους κανόνες και τα πρότυπα της ΕΕ· σημαίνει επίσης ότι η χώρα πρέπει να καταστεί έτοιμη από οικονομική άποψη για την προσχώρηση, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι μπορεί να αξιοποιήσει όλα τα οφέλη της προσχώρησης στην ΕΕ, και παράλληλα να συμβάλει στην ανάπτυξη και την ευημερία της οικονομίας της ΕΕ.
- ⇒ Οι δημοκρατικοί θεσμοί πρέπει να εδραιωθούν περαιτέρω, για παράδειγμα με βελτίωση του κοινοβουλευτικού ελέγχου και μεταρρυθμίσεις της δημόσιας διοίκησης. Η ποιότητα της δημόσιας διοίκησης επηρεάζει άμεσα την ικανότητα των κυβερνήσεων να παρέχουν αποτελεσματικές δημόσιες υπηρεσίες, να αποτρέπουν και να καταπολεμούν τη διαφθορά και να προωθούν την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Παράλληλα με την εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η ενίσχυση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών.
- ⇒ Τα θεμελιώδη δικαιώματα βρίσκονται στον πυρήνα των αξιών της ΕΕ. Οι χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ πρέπει να διασφαλίσουν την πλήρη τήρησή τους, ιδίως της ελευθερίας της έκφρασης και των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά. Οι ευάλωτες ομάδες πρέπει να προστατεύονται από τις διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού.
- ⇒ Η περιφερειακή συνεργασία και οι σχέσεις καλής γειτονίας είναι ουσιώδη στοιχεία της σταθεροποίησης και σύνδεσης – της διαδικασίας που καθοδηγεί τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων στην πορεία τους προς την ένταξη στην ΕΕ. Συμβάλλει στην αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων στην περιοχή, όπως οι ενεργειακές ελλείψεις, η ρύπανση, η υποδομή μεταφορών και η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.

7 Πρόσθετοι πόροι – Μαθητές 10-12 ετών

Πλάνο μαθήματος 1 - Φύλλο εργασίας: Η ιστορία της ΕΕ μέχρι σήμερα

Στον χάρτη που ακολουθεί, αντιστοιχίστε κάθε ομάδα χωρών με το αντίστοιχο γράμμα.

Ομάδα	Χώρες	Έτος προσχώρησης
A	Αυστρία, Σουηδία, Φινλανδία	
B	Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες και Λουξεμβούργο	
Γ	Βουλγαρία, Ρουμανία	
Δ	Κροατία	
Ε	Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβακία, Σλοβενία	
ΣΤ	Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία	
Z	Ελλάδα	
H	Ισπανία, Πορτογαλία	

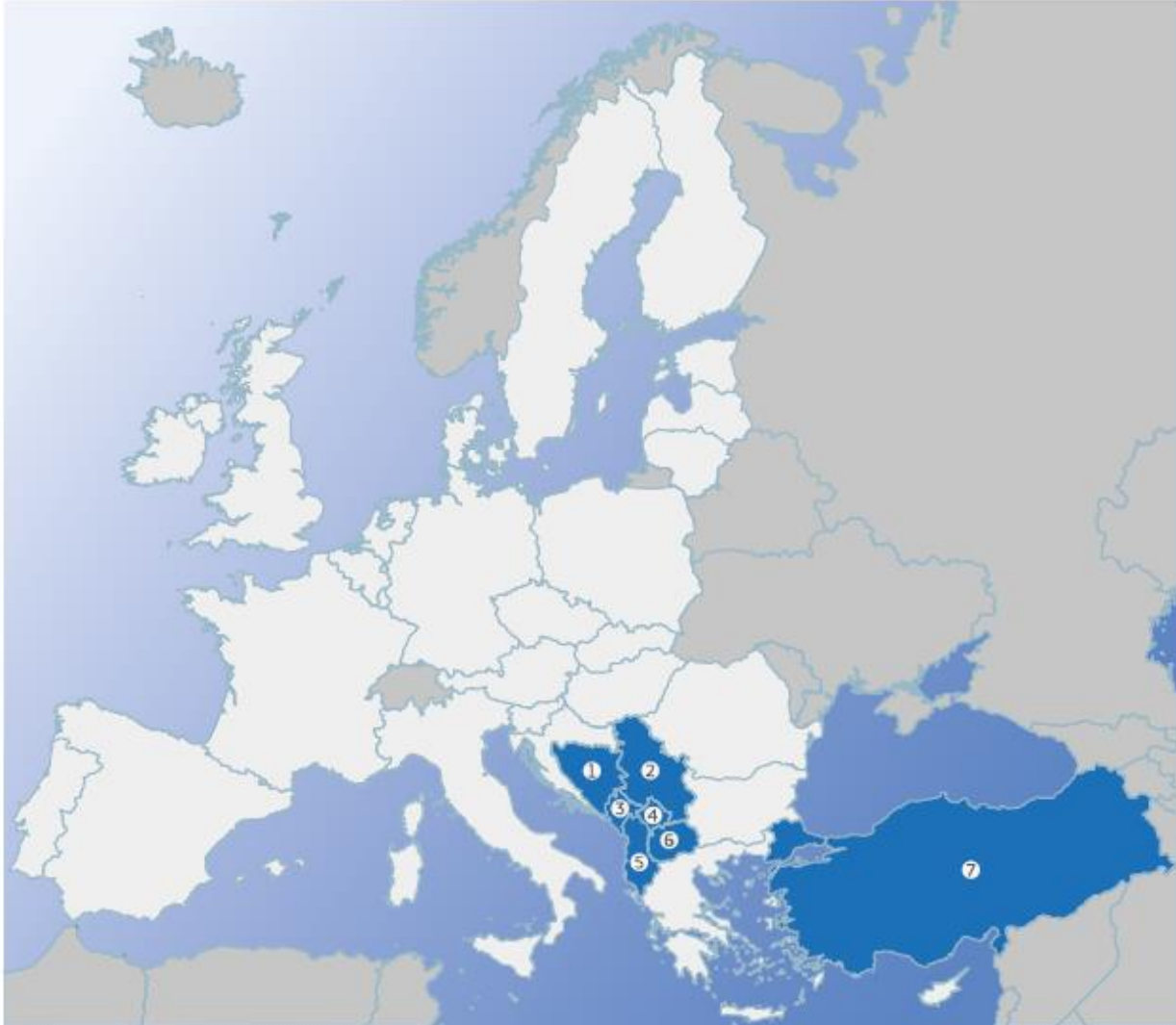

Οι παραπάνω χώρες προσχώρησαν στην ΕΕ τα παρακάτω έτη:
1957, 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013

Οδηγίες: Συζητήστε με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας σας ποια χρονιά θεωρείτε ότι προσχώρησε στην ΕΕ κάθε χώρα και σημειώστε την απάντησή σας στον πίνακα.

Πλάνο μαθήματος 2 - Φύλλο εργασίας 1:
Κατονομασία χωρών που επιθυμούν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον

Οδηγίες: Μπορείτε να βρείτε τα ονόματα όλων των χωρών που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ; Εάν τελειώσετε και σας περισσεύει χρόνος, δείτε πόσες από τις υφιστάμενες χώρες της ΕΕ, που επισημαίνονται με άσπρο χρώμα, μπορείτε να κατονομάσετε σωστά!

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____

Πλάνο μαθήματος 2 - Φύλλο εργασίας 2: Βρείτε τα στοιχεία

Οδηγίες: Έχετε κληθεί να φέρετε σε πέρας μια αποστολή εξερεύνησης. Μπορείτε να βρείτε ορισμένα βασικά στοιχεία για τη χώρα που σας ανατέθηκε;

Μπορείτε επίσης να συνοδέψετε τις απαντήσεις σας με εικόνες.

Όνομα χώρας:

1. Ποια είναι η πρωτεύουσα της χώρας;
2. Πόσος είναι ο πληθυσμός της χώρας;
3. Ποιο είναι το επίσημο νόμισμα της χώρας αυτής;
4. Αναφέρετε ορισμένα βασικά γεωγραφικά στοιχεία (οροσειρές, ποτάμια, υδάτινες μάζες) της χώρας.
5. Αναφέρετε μια διάσημη προσωπικότητα της χώρας. Για ποιο λόγο είναι γνωστή;
6. Ποια ή ποιες σπεσιαλιτέ είναι ιδιαίτερα δημοφιλής(-είς) στη χώρα;
7. Ποια άγρια ζώα συναντάμε συχνά σε αυτή τη χώρα;

Πλάνο μαθήματος 3 - Φύλλο εργασίας: Κριτήρια ένταξης στην ΕΕ

Οδηγίες: Συμπληρώστε τα κενά χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις:

θεμελιώδη, ειρήνη, κράτος δικαίου, ασφάλεια, σταθερότητα, δημοκρατικών θεσμών, ανάπτυξη και την ευημερία, διαφθοράς, οικονομική ανάπτυξη, κράτος δικαίου, οικονομική, θεμελιώδη, δημοκρατικοί θεσμοί, έκφρασης, κοινωνίας των πολιτών

Η πολιτική της ΕΕ για τη διεύρυνση αποτελεί επένδυση για την _____, την _____ και τη _____ στην Ευρώπη. Παρέχει αυξημένες οικονομικές και εμπορικές ευκαιρίες προς αμοιβαίο όφελος της ΕΕ και των χωρών που φιλοδοξούν να γίνουν κράτη μέλη της ΕΕ.

Οι θεμελιώδεις τομείς που αξιολογούνται προκειμένου να επαληθευτεί αν οι χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ είναι καλά προετοιμασμένες είναι οι εξής: _____, _____ δικαιώματα, ενίσχυση των _____, καθώς και _____ και ανταγωνιστικότητα. Οι τομείς αυτοί αντανακλούν τη σημασία που αποδίδει η ΕΕ στις βασικές αξίες της και τις γενικές προτεραιότητές της.

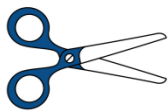
⇒ _____: οι χώρες πρέπει να αντιμετωπίσουν ζητήματα όπως η δικαστική μεταρρύθμιση και η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της _____ από την αρχή της διαδικασίας προσχώρησης. Χρειάζεται να αποδείξουν ένα ιστορικό απτών και βιώσιμων αποτελεσμάτων.

⇒ _____ διακυβέρνηση: η προσχώρηση μιας χώρας στην ΕΕ δεν σημαίνει μόνο συμμόρφωση με τους κανόνες και τα πρότυπα της ΕΕ· σημαίνει επίσης ότι η χώρα πρέπει να καταστεί έτοιμη από οικονομική άποψη για την προσχώρηση, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι μπορεί να αξιοποιήσει όλα τα οφέλη της προσχώρησης στην ΕΕ, και παράλληλα να συμβάλει στην _____ της οικονομίας της ΕΕ.

⇒ Οι _____ πρέπει να εδραιωθούν περαιτέρω, για παράδειγμα με βελτίωση του κοινοβουλευτικού ελέγχου και μεταρρυθμίσεις της δημόσιας διοίκησης. Η ποιότητα της δημόσιας διοίκησης επηρεάζει άμεσα την ικανότητα των κυβερνήσεων να παρέχουν αποτελεσματικές δημόσιες υπηρεσίες, να αποτρέπουν και να καταπολεμούν τη διαφθορά και να προωθούν την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Παράλληλα με την εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η ενίσχυση του ρόλου της _____.

⇒ Τα _____ δικαιώματα βρίσκονται στον πυρήνα των αξιών της ΕΕ. Οι χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ πρέπει να διασφαλίσουν την πλήρη τήρησή τους, ιδίως της ελευθερίας της _____ και των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά. Οι ευάλωτες ομάδες πρέπει να προστατεύονται από τις διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού.

Πλάνο μαθήματος 3 - Διδακτικό βοήθημα: Διαδικασία ένταξης στην ΕΕ

Καθεμία από τις κάρτες αντιπροσωπεύει ένα διαφορετικό βήμα της διαδικασίας ένταξης στην ΕΕ. Προσπαθήστε να τις βάλετε στη σωστή σειρά.

<p>Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών πρέπει να αποφασίσουν ομόφωνα αν αποδέχονται τη χώρα ως υποψήφια προς ένταξη. Μετά την εκπλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων, αρχίζουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται μόνο κατόπιν συμφωνίας όλων των κρατών μελών.</p>	<p>Τα κράτη μέλη πρέπει να αποφασίσουν ομόφωνα αν θα περατώσουν τη διαδικασία και θα υπογράψουν τη συνθήκη προσχώρησης. Τη συνθήκη προσχώρησης υπογράφουν τόσο όλα τα υφιστάμενα όσο και τα μελλοντικά κράτη μέλη. Είναι επίσης απαραίτητο να δοθεί η συγκατάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Μόνο μετά την επίσημη έγκριση της συνθήκης προσχώρησης από όλα τα υφιστάμενα κράτη μέλη μπορεί η χώρα να καταστεί κράτος μέλος της ΕΕ.</p>
<p>Η χώρα πρέπει πλέον να εφαρμόσει τη νομοθεσία και τους κανόνες της ΕΕ. Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να συμφωνήσουν ότι η χώρα πληροί όλες τις αναγκαίες απαιτήσεις. Μόλις ολοκληρωθούν όλες οι διαπραγματεύσεις, η Επιτροπή πρέπει να εκφέρει γνώμη σχετικά με το αν η χώρα είναι έτοιμη να καταστεί κράτος μέλος.</p>	<p>Η χώρα υποβάλλει αίτηση στο Συμβούλιο, δηλώνοντας την επιθυμία της να καταστεί μέλος της ΕΕ. Στη συνέχεια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει γνώμη σχετικά με την αίτηση.</p>

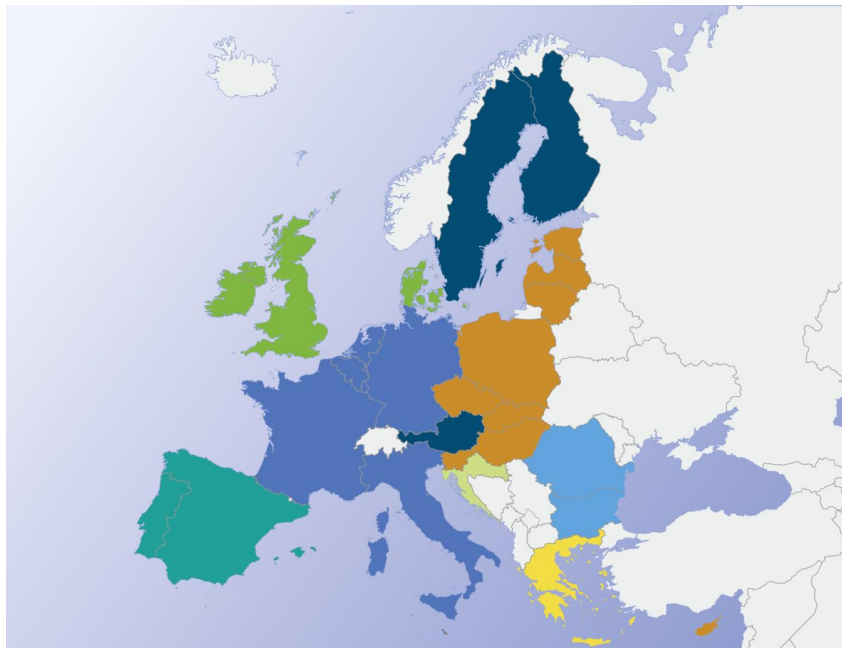
8 Πρόσθετοι πόροι – Μαθητές 13-15 ετών

Πλάνο μαθήματος 1 - Φύλλο εργασίας: Η ιστορία της ΕΕ μέχρι σήμερα

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί έναν μοναδικό σχηματισμό οικονομικής και πολιτικής συνεργασίας ανάμεσα σε 28 ευρωπαϊκές χώρες. Η ιστορία της ξεκινά το 1951 όταν έξι ιδρυτικές χώρες δρομολόγησαν ένα σχέδιο οικονομικής συνεργασίας, τη λεγόμενη Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα. Έκτοτε έχουν ολοκληρωθεί επτά διαδοχικές διευρύνσεις με τις οποίες προστέθηκαν άλλες 22 χώρες στην Ένωση.

Παρακάτω θα βρείτε έναν κατάλογο των χωρών της ΕΕ:

Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία.

Οι χώρες προσχώρησαν στην ΕΕ σε διαφορετικές χρονολογίες, άλλες μεμονωμένα και άλλες ταυτόχρονα με άλλες χώρες:

1957, 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013

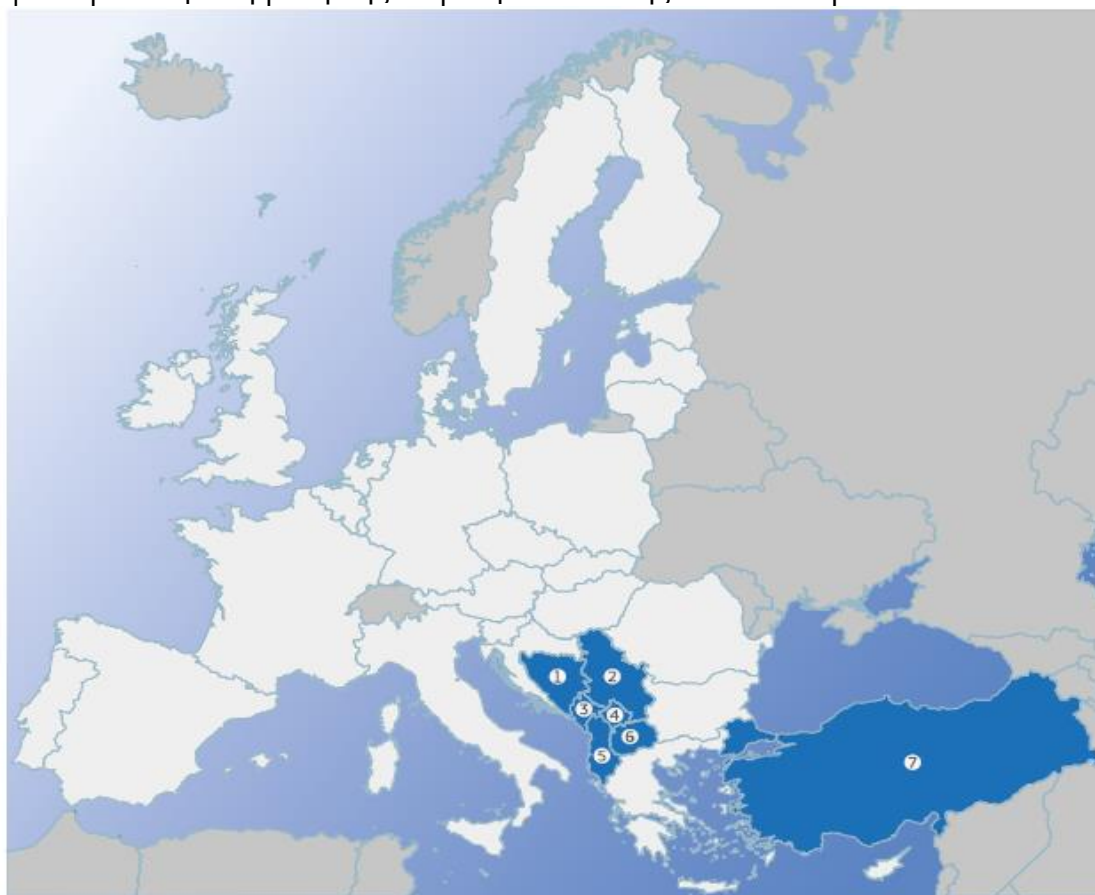
Οδηγίες: Μπορείτε να ομαδοποιήσετε αυτές τις χώρες με βάση το έτος προσχώρησής τους στην ΕΕ; Για επιπλέον βοήθεια μπορείτε να συμβουλευθείτε τον παραπάνω χάρτη. Συζητήστε με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας σας ποια χρονιά θεωρείτε ότι προσχώρησε στην ΕΕ κάθε ομάδα χωρών και σημειώστε την απάντησή σας στον πίνακα.

Ομάδα	Χώρες που ανήκουν σε αυτήν την ομάδα	Έτος προσχώρησης
A		
B		
Γ		
Δ		
Ε		
ΣΤ		
Z		
H		

Πλάνο μαθήματος 2 - Φύλλο εργασίας 1: Κατονομασία χωρών που επιθυμούν να ενταχθούν στην ΕΕ στο μέλλον

Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κοσσυφοπέδιο, Μαυροβούνιο, πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Σερβία και Τουρκία: οι χώρες αυτές έχουν ευρωπαϊκή προοπτική. Αυτό έχει επιβεβαιωθεί από τα κράτη μέλη της ΕΕ, γεγονός που σημαίνει ότι οι χώρες αυτές μπορούν να προσχωρήσουν στην ΕΕ εφόσον πληρούν όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις. Καθεμία βρίσκεται σε διαφορετικό στάδιο της διαδικασίας.

Οδηγίες: Μπορείτε να βρείτε τα ονόματα όλων των υποψήφιων χωρών και δυνάμει υποψήφιων χωρών; Εάν τελειώσετε και σας περισσεύει χρόνος, δείτε πόσα από τα υφιστάμενα κράτη μέλη της ΕΕ μπορείτε επίσης να κατονομάσετε σωστά!

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____

Πλάνο μαθήματος 2 - Φύλλο εργασίας 2: Βρείτε τα στοιχεία

Οδηγίες: Μπορείτε να βρείτε ορισμένα βασικά στοιχεία για τη χώρα που σας ανατέθηκε;

Όνομα χώρας:

1. Ποια είναι η πρωτεύουσα της χώρας;
2. Πόσος είναι ο πληθυσμός της χώρας;
3. Με ποιες άλλες χώρες συνορεύει η συγκεκριμένη χώρα;
4. Αναφέρετε ορισμένα βασικά γεωγραφικά στοιχεία (οροσειρές, ποτάμια, υδάτινες μάζες) της χώρας.
5. Αναφέρετε μια διάσημη προσωπικότητα της χώρας. Για ποιο λόγο είναι γνωστή;
6. Ποια ή ποιες σπεσιαλιτέ είναι ιδιαίτερα δημοφιλής(-είς) στη χώρα;
7. Ποιες είναι οι βασικές εξαγωγές και εισαγωγές της χώρας;
8. Ποιο είναι το επίσημο νόμισμα της χώρας;
9. Ποιες χώρες είναι οι κυριότεροι εμπορικοί εταίροι της συγκεκριμένης χώρας;
10. Ποιοι είναι οι κύριοι βιομηχανικοί κλάδοι της χώρας;

Πλάνο μαθήματος 3 - Φύλλο εργασίας: Κριτήρια ένταξης στην ΕΕ

Οδηγίες: Συμπληρώστε τα κενά με την κατάλληλη λέξη.

Η πολιτική της ΕΕ για τη διεύρυνση αποτελεί επένδυση για την _____, την _____ και τη _____ στην Ευρώπη. Παρέχει αυξημένες οικονομικές και εμπορικές ευκαιρίες προς αμοιβαίο όφελος της ΕΕ και των χωρών που φιλοδοξούν να γίνουν κράτη μέλη της ΕΕ.

Οι θεμελιώδεις τομείς που αξιολογούνται προκειμένου να επαληθευτεί αν οι χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ είναι καλά προετοιμασμένες είναι οι εξής: _____, _____ δικαιώματα, ενίσχυση των _____, καθώς και _____ και ανταγωνιστικότητα. Τα ζητήματα αυτά αντανακλούν τη σημασία που αποδίδει η ΕΕ στις βασικές αξίες της και τις γενικές προτεραιότητές της.

⇒ _____: οι χώρες πρέπει να αντιμετωπίσουν ζητήματα όπως η δικαστική μεταρρύθμιση και η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της _____ από την αρχή της διαδικασίας προσχώρησης. Χρειάζεται να αποδείξουν ένα ιστορικό απτών και βιώσιμων αποτελεσμάτων.

⇒ _____ διακυβέρνηση: Η προσχώρηση μιας χώρας στην ΕΕ δεν σημαίνει μόνο συμμόρφωση με τους κανόνες και τα πρότυπα της ΕΕ· σημαίνει επίσης ότι η χώρα πρέπει να καταστεί έτοιμη από οικονομική άποψη για την προσχώρηση, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι μπορεί να αποκομίσει όλα τα οφέλη της προσχώρησης στην ΕΕ, και παράλληλα να συμβάλει στην _____ της οικονομίας της ΕΕ.

⇒ Οι _____ πρέπει να εδραιωθούν περαιτέρω, για παράδειγμα με βελτίωση του κοινοβουλευτικού ελέγχου και μεταρρυθμίσεις της δημόσιας διοίκησης. Η ποιότητα της δημόσιας διοίκησης επηρεάζει άμεσα την ικανότητα των κυβερνήσεων να παρέχουν αποτελεσματικές δημόσιες υπηρεσίες, να αποτρέπουν και να καταπολεμούν τη διαφθορά και να προωθούν την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Παράλληλα με την εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η ενίσχυση του ρόλου της _____.

⇒ Τα _____ δικαιώματα βρίσκονται στον πυρήνα των αξιών της ΕΕ. Οι χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν στην ΕΕ πρέπει να διασφαλίσουν την πλήρη τήρησή

τους, ιδίως της ελευθερίας της _____ και των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά. Οι ευάλωτες ομάδες πρέπει να προστατεύονται από τις διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού.

Πλάνο μαθήματος 3 - Διδακτικό βοήθημα: Διαδικασία ένταξης στην ΕΕ

Καθεμία από τις κάρτες αντιπροσωπεύει ένα διαφορετικό βήμα της διαδικασίας ένταξης στην ΕΕ. Προσπαθήστε να τις βάλετε στη σωστή σειρά.

Η χώρα υποβάλλει αίτηση στο Συμβούλιο, δηλώνοντας την επιθυμία της να καταστεί μέλος της ΕΕ.

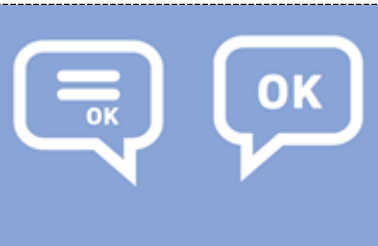
Μετά την εκπλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων, αρχίζουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται μόνο κατόπιν συμφωνίας όλων των κρατών μελών.

Σε αυτή τη βάση, οι κυβερνήσεις των κρατών μελών πρέπει να αποφασίσουν ομόφωνα αν αποδέχονται και αναγνωρίζουν τη χώρα ως υποψήφια προς ένταξη.

Μόνο μετά την επίσημη έγκριση της συνθήκης προσχώρησης από όλα τα υφιστάμενα κράτη μέλη μπορεί η χώρα να καταστεί κράτος μέλος της ΕΕ.

Μόλις ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις σε όλους τους τομείς, η Επιτροπή πρέπει να εκφέρει γνώμη σχετικά με το αν η χώρα είναι έτοιμη να καταστεί κράτος μέλος.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία παρακολουθεί στενά τις χώρες της διεύρυνσης, υποβάλλει γνώμη σχετικά με την αίτηση.

Με βάση τις συστάσεις αυτές, τα κράτη μέλη πρέπει να αποφασίσουν ομόφωνα αν θα περατώσουν τη διαδικασία και θα υπογράψουν συνθήκη προσχώρησης με τη συγκεκριμένη χώρα. Τη συνθήκη υπογράφουν τόσο όλα τα υφιστάμενα όσο και τα μελλοντικά κράτη μέλη. Είναι επίσης απαραίτητο να δοθεί η συγκατάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η χώρα πρέπει πλέον να αρχίσει τις εργασίες για να εφαρμόσει τη νομοθεσία και τους κανόνες της ΕΕ. Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να συμφωνήσουν ότι η χώρα πληροί όλες τις αναγκαίες απαιτήσεις και ότι έχει υιοθετήσει τα πρότυπα της ΕΕ.